

Finnsare.

Bergvärdet Aschan han va ju finnsare. Å
 han skulle skicka dit näven, som skulle löda
 i hans ställe. Å han skulle dit en av sina
 drängar hem emellan tid, när han kom hem
 Kallskona, så borde han där en sko (på en
 hästarna), å han skulle ju te en sve å få en
 ditlagd. Så frågade svensken honom, var han skulle
 han, för han hände te hästarna. Så svarade han,
 att han skulle see te Kallskona när ett besök åt
 bergvärdet "Var ska du lämna där", sa han. ja där
 sa han, att han skulle lämna där å där. "Å där
 skulle villkorligen va see te ett vist blockslag.
 Så han skulle höra, allt va hästarna orkade. Då
 så svensken: "javis, då var ju tur för dej, att häst-
 skon var där där, så ju träffade dej. Då står
 ju ge dej ett råd", sa han, "att när du kommer

Heimreise (forts.)

in där, så gick tennes om en fyllentig watta,
som ligge mitt för bordet. Trampu inte på den, utan
följ gämgwattorna ut rian om. "Då lämnade han
honon ett järnstycke. "Kär har du ett järnstycke.
Då ska du ha i beredskap, för att du ska kunna
blasa dig ut igen." Å då, när han kom fram,
så gick han ju fram som han ble undermålad
å lämnade fram brevet på sidan på bordet.
Men den herra, som satt framme å to mot'at
å satt som en döware, han befälde honon
å stiga fram mitt för bordet, men han oolydde
at inte. Då kom då betjante å knuffade honon
å skulle teja ut honon på wattan, men
hå to han ju fram sitt järnstycke å wackade
down undan må. Å då hade di allredan hem-
nit å komna igen döwerna. Å dången slog

Fruen (fort.)

sänder dövarna ä gick ut ä slo dan där inne,
så di ble maktlösa. Så sette han sig på ä töjde
hem igen. Ä då när han kom hem, då ble
bergsädet förbluffad över att han kom tillbaka.
Ä sen vet ja isate, hur då gick. Men bergsädet
själv höll en tid ätte, ä då påstos ju, att han
lämnat inte i bistan, utan att då va en el-
stock, di begrov. Då va ingen mänska på däsbo,
som sig kom i bistan, ingen döbtore älla på
Dä bara no, att han va dö, så skickades dä
ätte en bista ä dan ble inläst te han skulle
gravsättas. Då va en gammal på däsbo, som
talte rivat för mig. Di hade ju för sig, att di to
kom ätte vissu ä ä då va därför han skickade
drängen ä sen att han själv fick inställa sig.

Stark man

En i Sörågan (Stättbult), han do för en 40 år sen,
va den starkaste som fanns här i västern.

Han 45 pund järn. Han lassade då på kessels
i kölden te Kaelshamn. Di va många böbö-
lee som kom på köllen, när väghuset va stängt.

Men då di som hade kommit på vatten di hade
hört ännu närmare löven. Men Iren, som
kommit när di förte ville ha mitt som han kom-
mit. Men di anså nekade. Då grälade han isate
utan gick ner å lassade å sitt lass å to
lasset när bänk å järn å allibop å gick in å
la på vägen. Då nekade / flyttade de på rej.

- En spj, vanlig tallrik to han om när handens
utan vidare.

- En gång ködde han på rej ett hölar på Sköj-
sjö å va en samman å han gick opp när at.

Steck man (forts)

Sven i Sörågan å Petee Kåksen å hans pojke, han
hötade Blid å tjånade soldat för Skuv-by-
te, di va å brot sten. Då sa Petee te Sven: "Ja
nuur vetken som å starkast antingen du, Sven,
ålla Blid." Då to Blid först en sten å lyfte å
fack den knappt te knäna. Den to Sven opp i
fannen. Så to Sven en sten å lyfte opp te knäna.
"Ta den", sa han, men den orkade Blid inte ratta
för. Ändå va då ju en jätte.

- Sven to en beal i vat hand å lyfte. Han bror hanse
Lind/mums värdeman å Sven i Suvven (Suvagiden)
va illop å gråbade. Då to Sven en i vat uov å
kastade dom över gäggån en vat sida om gatan
(vall-) "Ska då isst gå å stilji en hundvalpar åt",
sa han. Å vem som röde sig skulle få smaka
hans lappräcklar (nåvår).

Varvel.

Då hände, när Agust Jakobson å Uvja bodde på den gamla gård i Uvja, där står så ha häut. Di talade om 'at, när vi kom dit å ry/skor. Di hade en son, som dödde i Amerika, å ve samma ti å allting, som han dödde, så kom då närm å kvackade på mitt förs där fränt, du di lå, å Uvja kom des undan gerdinen å tittade ut, å då va bra fjöl, å då sä kom te Agust: "Skryga dej opp, Kalle kom-mei", sa hon, å Agust sprang opp å slöt te sig lite å ut å skulle öppna åt honom, å då fanns ingen vänska. Å di tölle, att du va som en dörn allti-ber på två sex. Men Uvja kom sa, att "du stod på löv väst från Amerikou, å så föt som ber haen å gå, så föle di vela, att han va dö. Å lå skulle ha vatt ve samma ti. Han hade lovat han skulle komma hem, men di visste inte när. Han hade vatt hemma en gång fönt å kom då oväntans pedit.

Varvel.

Då va en i Skelbege, som heter Jule Julesson i vi
 rikshandling, han var öppit kunnit nu. En
 fem, tio minuter innan han kom, så kom de,
 som kände te honom, kätt så, att han va i annalkande
 så att han kom inom tio minuter för då öppnades
 lören, ä då ä bli ju ä flera som sitt då. Ja börde
 hans häst i vä, ä då har ju sitt många gånger.
 Förste gången, då kände, satt ju ä väntade på honom
 hemma. Då sa fru: "ja tänker, då säger, så att
 Esker hinner ä äte köllmat vä innan Jule kom-
 mer. Ä vä har hade satt fem vatten, så sa hon
 att "nu kommer Jule jämt lagom te vatten ä färdi,
 ä lören öppnades, då börde vi allihop. Ä ja tillade, för
 ja trodde, att han ble stängs på broen. Men di
 gick ä stängle lören, för då va på vintern. Då sa
 ju: "Nu kan då va Julesson kom ju inte" "jamen, hon

Vassel (fort.)

Ä inte många steg härför nu, så hon dä. Ä värbu
hade sagt dä, så to han i döven ä bren in. Ä så
en annan gång så va dä likvande, ä dä frågade
ju naturligtvis, hur di boune så så, ä dä sa hon,
alla ären di hade vatt tesomman så hade dä vatt
libu dant, att han hade vassl för sig. Ä ju själva
ga allt för dä, dä vi bodde, att vi boune så, om man
tänkte för'at, när döven öppnades ä tänkte man
inte för'at, när dä hände, så kom man ihåg'at sen,
när han va bouner. Om han har vassl nu, dä
vot ju inte, men nu ä han så rik, så nu boune
han ju leja närm te ä springa ä öppna för sig.

Skogsnyran.

Nor ä far ble inbjudua på kaffe hos skollänningan
Liljeqvist ä så Kleck i Sörvi, ä när di kom dit,
så började di ä först, att då va väsen galenskap,
för kaffekätklen välte i spisen, ä då satte hon
på den om igen, ä den välte om igen, ä då först
far, att då va näst satety i hantarna där, så
han to ä guld stöcken in te oss. Vi va många sty-
cken småbarn ä lekte ve vi farbror. "Vi får inte
springa ut skogen nu", sa han "Varför då då." "Jämför
skogsnyran ä hä." Ä då ställde han sig på bron
ä sa "Titta här, vi ska ni få seia". Ä då så vi-
sade han oss. Då sto hon oppa ve en stubbe ä va
så tydli så hon va som en vänska. Vi hade
vatt ä sprungit älle'na ä trott, att då va Karl
Magnus doter Perken Hanna. Hon sag lite
kufvig ut ä gick alii vägarna. Vi hade vatt ä

3462

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

11

Skogsungren (forts.)

sprunget ätts! nu, ä' nu då när jag kom, så torde
vi inte gå. Ä' hon försvann precis som en dim-
ma, ä' vi såg henne inte gå ifrån stubben. Skol-
läraingen bokade kaffet ä' tillde upp den fröte
koppen te klara, ä' då gick hela sändan. "Då
va väl själva katten", sa hon. Sen när jag kom in,
så sa hon, att då va skogsungren. "Ja komme
ter, att då va nästan skit", sa hon.

Skogsnyttan.

Karna - Telda talade om då här.

Jag då va så, att då va en jägare, som va svårer
intim när den där skogsnyttan. Han laddade
skott åt honon, när han träffade'na i skogen.
Han satte sig frän, att han skulle skjuta hen-
ne själv. Men hon fräste då, så hon sa te honon,
att han fick lova, att inte skjuta'na. Då lo-
vade han, men när han hade laddat, så sköt
hon henne, så då tror jag, att då va en arslig
sleu då va nära pinnan, men näst pådelles
simpelt va då, där hon sto.

Skogsnyttan.

Kam - Tolda brukade tala om, att brödererna i en by i Långgöb brukade komma ihop på söndagen & sitta på brennstaket på ett ställe & pratade. Å då kom då ett svartblätt framtimmer fin & gran & hon gick direkt fram till en brage & började te honom på bröstet, så hon för mitt i brennen, & de dogde inte te & judda honom, trots att då va hela byns folk där va brennen. Orsaken va den, att han va värka i lag vä'na & hade bröst'na. Hon hade valt tillsammans vä honom & hon hade utgjort en del handlingar åt honom, hon hade hjälpt honom te pengar, & så hade hon blivit lurad & bedragen. Hon hade varit bytt handskan vä honom när, han då va

3462

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

14

Övernaturlig hane.

Eftersom vi ä ä inne på jakt så ska ju berättas
ett jaktäventyr. Då va en, som hetade Peter
Mort ällu Lunta - Pelle. Han dog för en 25 år sen.
Då va en söndesjägare, som drev sin jakt väc-
ke på söndagsarna. Men så kom han ut en
sönda. Då fick han den opp ä drev alldeles
fortviflat, men te sist kom han mot hane.
Då va då en svart hane ä han sköt, men
dugde inte te ä träffa hane. Ä då va inte
vidare vä dä, än att han övuga söndesjakt
ätter den dan.

3462

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

15

Djävulen i dansen. Vrasas präst

Larsa - Tella talade om, att då va en flicka i
 heumen ä i Långgärd, som tjävade hos en präst
 ä en kotte ville hon gå ut på dens ä då prästen
 hvar sa te va, att då feck hon, men han ville gå
 mä ä så tökte hon, hon jänt försände sig öve att
 han velle gå på dans. Men hon va inte räddare
 ä nej, än att hon väntade. Men prästen börjde ja så län-
 ge, att dansen skulle va böjad, när di kom. Ä när
 di kom dit te stället, så gick di te fröntet ä tittade,
 ä då frögde kyrkoherden henne, om hon sig varit
 sändes di inne bland folket, som dansade, men
 hon svarade nej te då, att hon sig ingenting, ä då te
 han fram kappan, han hade under rocken ä la
 på marken utvä fröntet ä ba henne stiga upp
 på den. När hon ste upp på den, så fids hon ja se nån-
 ting, så hon ^{höll} för ä svemla, att då va Den Gud de där

3462

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

16

Gjävulen i deusen. Visas av präst. (fort.)

deusen när den hade lösningsfri dom i rökstämman
hit i dit. Å då frägade prästen om hur den vil-
le gå in på deusen "hå", sade den, så ville den in-
te. Hon ville hem, i hon gick blev på vägen dans med
i hela sin till alla frägade om i få gå, då då va
när den dans.

Präst redde upp barnamord

Då hände i Ulvåshög i Skerbyn socken för en 40 år sen. Då såg sig en ett barnamord ä prästen, som blivade upp lå ska ha varit i Wittenburgska skolan. Han betade Palmgren ä va kommunis-ten i Skerbyn ä ble kyrkoherde i Jäderjö^x sen. Då va så att lå va en flicka där upp, som hade fått ett barn ihop med en glasarbetare i Kosta, ä flickans mor va rylit le på alla visen ä hon förärvade ögonen på'at för att hi skulle få mer i understödet. Så fick flickan ett barn te ä lå brände käringen upp ä då började då spräka alldeles förtvivlat ä di komne leverat boden ä så hade käringen lävat beu på Bybergsvägen ä intet ställt beu utan gubben hade bränt upp den te hösen. Så kom hade inga beu ä barn telaks. Så där va svicks ihop, så sågbocken gick ifrån

Tröst reden upp barmord (foto)
vedbarken å fram te dönen, gick som han hade
vatt ett beestus, å wändeman Johan i Uloaskog
prästo att han hade sitt'at. Han kallade prästen
dit emellertid. Wä prästen kom dit, så böjde
han å fräjsa häningen lite, men kom ville inte
så nåting precis som då fölloll sig wä spikkest,
men då så skoll han gå opp på vingen å då
va ett sänt wä ewänngubus wä en skoll, dæ
di hade wjät å fläsk å bläder. Men då wä han
kom på stegen, ja han njäl vatt dæ å sitt'at, så
fide han en hel skopa wjät i avibtet, trots
att dæ fanns ingen snäwka på skullen. Då
böjde han ju å ta te siva bostu, han kom
prästen, å dæ framprade han nu häningen, han
han hade gjöt. Han skat i fövåg te henne, å
han godkände å dæ ble protokollet skesort öwei'at.

Präst redde upp bannord (fol.)

å di ble häktade bi häringen å flickan. Å hä-
ringen hon fick ja tvistids häkte å flickan visste
ja inte, va hon fick, men di kom ut på två, å
flickan ä gift opp i Hälleberga. Men prästen
ställde om, så häringen fick gå å inte hon om ve
Hälleberga kyrka. Hon sa sin, att hon fick lova
bort ett av sinu ben, då hon hade tät. Prästen
skulle framkalla då, så hon lovade ett ben av
hennes när hon dödde. Å vänderman va di å
hörd, när prästen sa te'na. Sin den dan va di
aldrig väer spöhistoria på di stället. Ja så härin-
gen, sin hon va kommen från häktet. Prästen kom
te Dädesjö^x sin å brödera bryjde å processa må
honu, men han vann allti. Men di ä ä va, å
å han ble följden å förtäde må något må,
för han hypnotiserade dom. Han gick bladd om

^x hon var kottbänk

3462

Präst (fots.)

en brüge å brukade gäto mitt koställe i dörrjå

En gång ja så komu hade han gråa träskor
på fötterna, då va en sända

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

20